

Súd: Okresný súd Bratislava IV
Spisová značka: 8C/230/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1412213992
Dátum vydania rozhodnutia: 01. 04. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Karol Rihák
ECLI: ECLI:SK:OSBA4:2016:1412213992.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Bratislava IV v Bratislave v konaní pred samosudcom JUDr. Karolom Rihákom, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpený: Advokátskou kanceláriou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Grösslingova 4, Bratislava, IČO: 36 864 421 proti žalovanej: Slovenská republika, v jej mene Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Župné námestie 13, Bratislava, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, takto

rozhodol:

Súd návrh žalovanej na spojenie vecí vedených pod spisovou zn. 8C/214/2012, 8C/215/2012, 8C/216/2012, 8C/217/2012, 8C/218/2012, 8C/219/2012, 8C/220/2012, 8C/221/2012, 8C/223/2012, 8C/224/2012, 8C/225/2012, 8C/226/2012, 8C/227/2012, 8C/228/2012, 8C/229/2012, 8C/230/2012, 8C/231/2012, 8C/232/2012, 8C/233/2012, 8C/234/2012, 8C/235/2012, 8C/236/2012, 8C/237/2012, 8C/239/2012, 8C/240/2012, 8C/241/2012, 8C/242/2012 a 8C/243/2012 na spoločné konanie z a m i e t a .

Súd návrh v celom rozsahu z a m i e t a .

Súd žalovanej náhradu trov konania n e p r i z n á v a .

odôvodnenie:

Žalobca sa žalobným návrhom doručeným súdu dňa 27.09.2012 domáhal, aby súd zaviazal žalovanú k zaplateniu náhrady majetkovej škody vo výške 175,- eur a nemajetkovej ujmy v sume 221,28 eura, ktorá mu vznikla nesprávnym úradným postupom Okresného súdu Bratislava IV z dôvodu, že tento nerozhodol o návrhu na zmenu súdneho exekútora v exekučnom konaní vedenom pre vymoženie peňažnej pohľadávky žalobcu, ktorá vznikla neplnením záväzku vyplývajúceho zo Zmluvy o úvere č. 1040009, povinným N. N., nar. XX.XX.XXXX, v zákonom stanovenej lehote.

Svoj návrh odôvodnil obavami o právny a faktický osud pohľadávky, pre ktoré podal na príslušný exekučný súd návrh na zmenu exekútora postupom podľa § 44 ods. 8 Exekučného poriadku, ktorému bolo naposledy udelené poverenie na vykonanie exekúcie. Exekučný súd bol, v zmysle platnej právnej úpravy, povinný rozhodnúť o návrhu oprávneného na zmenu exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora. Vzhľadom na to, že exekučný súd nerozhodol o tomto návrhu v zákonom stanovenom čase, pričom počas tohto obdobia nevykonával vo veci také úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, zapríčinil svojou nečinnosťou zbytočné prieťahy v konaní. Žalobca ďalej uviedol, že o všetkých okolnostiach priebehu skutkového deja, ktoré vyústili do porušenia jeho práv a spôsobilej škody, sa dozvedel po doručení uznesenia exekučného súdu zo dňa 26.05.2010 o zmene súdneho exekútora. V dôsledku tohto nesprávneho úradného postupu exekučného súdu si preto uplatnil náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Žalobca návrh v časti, v ktorej sa domáhal zaplataenia majetkovej škody odôvodnil tým, že majetková škoda predstavujúca náhradu účelne vynaložených nákladov spojených s jeho činnosťou uskutočňovanou vo veci správy a udržateľnosti pohľadávky v období, ktoré zbytočne uplynulo medzi doručením návrhu na zmenu exekútora a rozhodnutím o ňom, vznikla vo výške 70,- eur na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému, v sume 40,- eur na udržiavanie a správu informačného systému, v sume 50,- eur na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom a v sume 15,- eur na administratívne spracovanie textov urgencií exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje ako aj kontrolu stavu konania na exekučnom súde.

Okrem majetkovej škody, si žalobca uplatnil aj náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ako adekvátnu satisfakciu za porušenie jeho základných práv, pretože samotné konštatovanie ich porušenia, nie je dostatočným zadosťučinením. Žalobca si preto uplatnil ako primeranú náhradu nemajetkovej ujmy sumu 221,28 eura, ktorá suma predstavuje 55,32 eura za každý mesiac omeškania v činnosti exekučného súdu a to na základe aplikácie doktríny ústavného súdu, podľa ktorej ak ide o zbytočné prieťahy v konaní je spravodlivé, ak sa na každý rok poznačený prieťahmi vzťahuje satisfakcia vo výške 20.000,- Sk (660,- eur).

Žalobca v návrhu uviedol, že písomnou žiadosťou požiadal žalovanú o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody v zmysle ust. § 15 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov, avšak do podania návrhu žalovaná pozitívne nereagovala.

Žalovaná sa k návrhu vyjadrila písomným podaním doručeným súdu dňa 29.05.2015, v ktorom žiadala, aby súd návrh v celom rozsahu zamietol. Žalovaná poukázala na skutočnosť, že všeobecný súd v konaní o náhradu škody nie je oprávnený posudzovať prieťahy v konaní, túto právomoc má iba predseda súdu alebo Ústavný súd Slovenskej republiky. Ďalej žalovaná považovala nárok uplatnený žalobcom za predčasne podaný, nakoľko prvé žiadosti žalobcu o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody jej boli doručené dňa 23.04.2012. Keďže žaloba bola súdu doručená už v mesiaci september 2012, je zrejmé, že žalobca ju nepodal po uplynutí 6-mesačnej lehoty, ale skôr. Žalobca navyše neposkytol žalovanej zastúpenej Ministerstvom spravodlivosti SR žiadnu súčinnosť na predbežné prerokovanie podaných žiadostí, čím zmaril akúkoľvek možnosť predbežne prerokovať žalobcom uplatnený nárok na náhradu škody. Ministerstvo spravodlivosti SR ako orgán príslušný podľa § 4 ods. 1 písm. a) zákona č. 514/2003 Z.z. preto nárok žalobcu nepovažuje za predbežne prerokovaný. Žalovaná mala napokon za to, že v prejednávanej veci neboli splnené všeobecné podmienky, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, a to: (i) nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, (ii) vznik škody a (iii) príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím, resp. nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

Písomným podaním došlým tunajšiemu súdu dňa 30.01.2013 žalovaná navrhla spojenie vecí o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy podaných proti nej, ktoré napadli do senátu 8C na spoločné konanie. Uviedla, že sa jedná o žaloby, v ktorých si žalobca svoje nároky odvodzuje od nesprávneho úradného postupu tunajšieho súdu spočívajúceho v tom, že Okresný súd Bratislava IV:

- a) nerozhodol o návrhu na zmenu exekútora v zákonnej lehote (žalobcom identifikované značkou ZE)
- b) rozhodol o poverení exekútora po 15- dňovej lehote (žalobcom identifikované značkou NP)
- c) rozhodol o zamietnutí návrhu na vydanie poverenia, a to po 15-dňovej lehote (žalobcom identifikované značkou ISTINA RS)
- d) zamietol návrh na vydanie poverenia po 15-dňovej lehote (žalobcom identifikované značkou NZP).

Žalovaná navrhla spojenie vecí z dôvodu hospodárnosti konania, nakoľko vo všetkých veciach vystupujú totožní účastníci a veci spolu skutkovo súvisia, keďže žalobca namieta totožné pochybenia súdu. Navrhol spojenie uvedených vecí vedených na Okresnom súde Bratislava IV napadnutých do súdneho oddelenia 8C do jedného konania, alternatívne ich spojenie do štyroch konaní podľa vyššie označeného namietaného pochybenia súdu (resp. podľa označenia žaloby značkou žalobcu ZE, NP, ISTINA RS a NZP).

Podľa § 112 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok /O.s.p./, v záujme hospodárnosti konania môže súd spojiť na spoločné konanie vecí, ktoré sa u neho začali a skutkovo spolu súvisia alebo sa týkajú tých istých účastníkov.

Uvedené ustanovenie upravuje tzv. fakultatívne spojenie vecí rozhodnutím súdu. Predpokladom takéhoto spojenia vecí je buď totožnosť účastníkov konania, alebo skutková súvislosť vecí, ktoré sa začali na danom súde. Základným predpokladom spojenia vecí rozhodnutím súdu v oboch prípadoch je hospodárnosť konania.

Zo spisov tunajšieho súdu vedených v súdnom oddelení 8C bolo zistené, že sa týkajú tých istých účastníkov konania a žalobca sa v nich proti žalovanému domáha náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy vzniknutej nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu v jednotlivých exekučných konaniach.

Podľa názoru súdu, hoci sa predmetné konania týkajú totožných účastníkov a vykazujú určitú právnu podobnosť, t.j. nárok uplatňovaný z rovnakého právneho titulu, skutkovo tieto veci spolu nesúvisia. Žalovaný nárok je odvodzovaný od nesprávneho úradného postupu tunajšieho súdu v jednotlivých exekučných konaniach, z ktorých každé je osobitné a odlišné. Tvrdené pochybenia súdu sa zakladajú na rôznych skutkových okolnostiach odvíjajúcich sa od týchto exekučných konaní (s rôznymi povinnými a exekučnými titulmi). Každý z týchto prípadov je preto potrebné posudzovať individuálne, v každom jednotlivom prípade sa musí individuálne skúmať, či sú splnené predpoklady zodpovednosti žalovaného za škodu a v každom jednotlivom prípade je potrebné tieto predpoklady aj individuálne dokazovať, a tak individuálne zisťovať skutkové okolnosti každého jednotlivého prípadu. Spojenie vecí by teda podľa názoru súdu nevedlo k rýchlejšiemu a efektívnejšiemu prejednaniu týchto vecí, preto sú návrh žalovanej na ich spojenie zamietol.

Pre úplnosť konajúci súd poznamenáva, že konanie vedené pod spisovou zn. 8C/222/2012 bolo spojené uznesením tunajšieho súdu č.k. 8C/216/2012-27 s konaním vedeným pod spisovou zn. 8C/216/2012, pričom tieto konania sú v súčasnosti vedené pod spisovou zn. 8C/216/2012. Konanie vedené pod spisovou zn. 8C/238/2012 bolo spojené uznesením tunajšieho súdu č.k. 8C/228/2012-30 s konaním vedeným pod spisovou zn. 8C/228/2012, pričom tieto konania sú v súčasnosti vedené pod spisovou zn. 8C/228/2012. K spojeniu týchto konaní na spoločné konanie došlo v rámci prerozdelenia predmetných konaní do oddelenia tunajšieho súdu 16C. Z tohto dôvodu nie sú konania vedené pod spisovou zn. 8C/222/2012 a 8C/238/2012 vo výrokovej časti tohto rozhodnutia uvádzané.

Súd na prejednanie vecí samej nenariadil pojednávanie s poukazom na § 115a ods. 2 O.s.p., nakoľko posudzovaná vec predstavuje v zmysle § 200ea ods. 1 O.s.p. drobný spor, a preto súd v súlade s § 156 ods. 3 O.s.p. oznámil na úradnej tabuli tunajšieho súdu miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na deň 01.04.2016.

Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom listinných dôkazov, ktoré sú súčasťou súdneho spisu, s obsahom spisu Okresného súdu Bratislava IV vedeného pod spisovou zn. 37Er 568/2007 a zistil nasledovný s k u t k o v ý s t a v.

Z exekučného spisu Okresného súdu Bratislava IV sp. zn. 37Er 568/2007 je zrejmé, že dňa 23.05.2007 Okresný súd Bratislava IV vydal poverenie č. 5104 024299, ktorým poveril súdneho exekútora JUDr. Ivana Lutterra, so sídlom Pribinova 32, Bratislava, vykonaním exekúcie na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava III č.k. 26Cb 63/02-46 zo dňa 27.09.2004, na vymożenie uloženej povinnosti zaplatiť 8.640,- Sk s príslušenstvom, v prospech žalobcu ako oprávneného proti povinnému. Dňa 21.01.2010 bol súdu doručený elektronicky návrh oprávneného na zmenu exekútora. Uznesením č.k. 37Er/568/2007-24, EX 15/2007 zo dňa 26.05.2010, právoplatným dňa 15.02.2012 v časti o zmene exekútora, súd rozhodol tak, že žiadosti oprávneného o zmenu exekútora vyhovel a poveril vykonaním exekúcie súdneho exekútora: JUDr. Rudolf Krutý, so sídlom Záhradnícka 62, Bratislava.

K p r á v n e m u p o s ú d e n i u v e c i:

Podľa čl. 6 ods. 1 veta prvá Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná

nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

Podľa čl. 48 ods. 2 veta prvá Ústavy Slovenskej republiky zákona č. 460/1992 Z.z., každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prieťahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť ku všetkým vykonávaným dôkazom.

Podľa § 3 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov /ďalej len „zákon“, Štát zodpovedá za podmienok ustanovených týmto zákonom za škodu, ktorá bola spôsobená orgánmi verejnej moci, okrem tretej časti toho zákona, pri výkone verejnej moci

- a) nezákonným rozhodnutím,
- b) nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody,
- c) rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, alebo
- d) nesprávnym úradným postupom.

Podľa § 4 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona, o veci náhrady škody, ktorá bola spôsobená orgánom verejnej moci podľa § 3 ods. 1, koná v mene štátu Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ak škoda vznikla v občianskom súdnom konaní alebo v trestnom konaní a ak tento zákon neustanovuje inak.

Podľa § 9 ods. 1 zákona, štát zodpovedá za škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom. Za nesprávny úradný postup sa považuje aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone verejnej moci, zbytočné prieťahy v konaní alebo iný nezákonný zásah do práv, právom chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb.

Podľa § 9 ods. 2 zákona, účinného v čase namietaného nesprávneho úradného postupu, právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu takým postupom bola spôsobená škoda.

Podľa § 9 ods. 2 zákona v platnom znení, pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v porušení povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo v zbytočných prieťahoch v konaní možno vychádzať len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.

Podľa § 15 ods. 1 zákona, nárok na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím, nezákonným zatknutím, zadržaním alebo iným pozbavením osobnej slobody, rozhodnutím o treste, o ochrannom opatrení alebo rozhodnutím o väzbe, ako aj nárok na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom je potrebné vopred predbežne prerokovať na základe písomnej žiadosti poškodeného o predbežné prerokovanie nároku (ďalej len "žiadosť") s príslušným orgánom podľa § 4 a 11.

Podľa § 16 ods. 1 zákona, ak príslušný orgán neuspokojí nárok na náhradu škody alebo jeho časť do šiestich mesiacov odo dňa prijatia žiadosti, môže sa poškodený domáhať uspokojenia nároku alebo jeho neuspokojenej časti na súde.

Podľa § 17 ods. 1, 2 zákona, uhrádza sa skutočná škoda a ušlý zisk, ak osobitný predpis neustanovuje inak. V prípade, ak iba samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom, uhrádza sa aj nemajetková ujma v peniazoch, ak nie je možné uspokojiť ju inak.

Podľa § 17 ods. 3 zákona, výška nemajetkovej ujmy v peniazoch podľa odseku 2 sa určuje s prihliadnutím najmä na

- a) osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje,
- b) závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo,
- c) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote,
- d) závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení.

Podľa § 27 ods. 1 zákona, zodpovednosť za škodu podľa tohto zákona sa vzťahuje na škodu spôsobenú rozhodnutiami, ktoré boli vydané odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona a na škodu spôsobenú nesprávnym úradným postupom odo dňa nadobudnutia účinnosti tohto zákona.

Podľa § 44 ods. 8 zákona č. 233/1995 Z.z. Exekučného poriadku v znení účinnom ku dňu podania návrhu na zmenu súdneho exekútora /ďalej len „EP“/, oprávnený môže kedykoľvek v priebehu exekučného konania aj bez uvedenia dôvodu podať na príslušný okresný súd návrh na zmenu exekútora. Súd rozhodne o zmene exekútora do 30 dní od doručenia návrhu oprávneného na zmenu exekútora.

Podľa § 44 ods. 9 zákona č. 233/1995 Z.z. EP, súd v rozhodnutí o zmene exekútora podľa odseku 8 zároveň vykonaním exekúcie poverí exekútora, ktorého navrhne oprávnený, a vec mu postúpi spolu s exekučným spisom súdneho exekútora, ktorý bol vykonaním exekúcie pôvodne poverený. Účinky pôvodného návrhu oprávneného na vykonanie exekúcie zostávajú zachované. Trovy exekúcie pôvodného exekútora sa vypočítajú tak, ako keby došlo k zastaveniu exekúcie.

Primárne k predpokladom vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci orgánom verejnej moci:

Zodpovednosť za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je zákonom č. 514/2003 Z.z. koncipovaná ako zodpovednosť objektívna (podľa § 3 ods. 2 zákona sa zodpovednosti podľa ods. 1 nemožno zbaviť) čo znamená, že zo strany oprávneného subjektu nie je potrebné preukazovať zavinenie, ale stačí preukázať, že škoda (ak vznikla) je výsledkom činnosti príslušného orgánu štátu. Právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom má ten, komu bola takým postupom spôsobená škoda. Predpokladmi zodpovednosti štátu, pri splnení ktorých štát zodpovedá za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, sú: nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou. Pre vznik zodpovednosti štátu za škodu musia byť tieto tri predpoklady splnené súčasne.

Právo na náhradu škody zahŕňa nielen právo na náhradu majetkovej škody (či už vo forme skutočnej škody alebo ušlého zisku), ale aj právo na náhradu nemajetkovej škody (ujmy), ktorá predstavuje určité zadosťučinenie. Podľa ustálenej judikatúry škodou sa chápe ujma, ktorá nastala alebo sa prejavuje v majetkovej sfére poškodeného a je možné ju objektívne vyjadriť v peniazoch. Uhrádza sa skutočná škoda, a to, čo poškodenému ušlo - ušlý zisk. Skutočnou škodou sa rozumie ujma spočívajúca v zmenšení majetku poškodeného a predstavuje majetkové hodnoty, ktoré bolo nutné vynaložiť na to, aby bol dosiahnutý majetkový stav existujúci pred vznikom škody. Vzťah príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a škodou je vzťahom príčiny a následku, ktorý musí byť priamy, bezprostredný, neprerušovaný, nestačí, ak je iba sprostredkovaný. Teda nesprávny úradný postup môže mať za následok vznik zodpovednosti podľa zákona č. 514/2003 Z.z len vo vzťahu k takému zmenšeniu majetku navrhovateľa, ktoré bolo priamo a nesprostredkované spôsobené práve a len týmto postupom.

Ďalej platí, že primárnym predpokladom úspešného uplatnenia nároku na náhradu škody na súde je obligatórne prejednanie, tzv. predbežné prerokovanie veci s príslušným orgánom štátnej správy (v prejednávanej príhode Ministerstvom spravodlivosti SR), pričom len v prípade, že Ministerstvo spravodlivosti SR neuspokojí v celom rozsahu nárok na náhradu škody do šiestich mesiacov od podania žiadosti, je daná právomoc civilného súdu vec prejednať a rozhodnúť. V prípadoch zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci je totiž právomoc súdu vec prejednať a rozhodnúť koncipovaná na princípe tzv. delenej právomoci, kedy konaniu na súde obligatórne predchádza prejednanie veci na inom (nesúdnom) orgáne verejnej moci, a až potom, čo vec nie je na tomto orgáne s konečnou platnosťou vyriešená, môže o nej konať a rozhodovať civilný súd.

Súd pri rozhodovaní vychádzal z výsledkov vykonaného dokazovania, pričom po starostlivom zhodnotení všetkých dôkazov jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti dospel k záveru, že žalobcom uplatnenému nároku nemožno priznať úspech.

K podmienke predbežného prerokovania nároku na príslušnom orgáne v zmysle § 4 ods. 1 písm. a) bod 1 zákona č. 514/2003 Z. z., súd poukazuje na skutočnosť, že hoci zo strany žalobcu nebola rešpektovaná lehota 6 mesiacov potrebná k predbežnému prerokovaniu nároku na príslušnom orgáne, nemohla táto skutočnosť sama o sebe viesť k zamietnutiu žaloby bez vecného prieskumu naplnenia predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. V tejto súvislosti súd považuje za kľúčovú tú skutočnosť, že hoci sa žalobca obrátil so žiadosťou o predbežné prerokovanie nároku na náhradu škody na žalovanú s prvými žiadosťami až dňa 23.04.2012, a teda návrh podal žalobca na súde skôr ako uplynula 6 - mesačná lehota odo dňa prijatia žiadosti, ku dňu rozhodovania súdu o návrhu žalobcu už bolo zrejmé, že žalovaná neuznala nárok žalobcu a došlo zároveň k uplynutiu tejto lehoty. Z uvedeného dôvodu súd pristúpil k vecnému prieskumu naplnenia predpokladov vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci.

Tak ako už bolo konštatované vyššie, predpokladmi vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú orgánom verejnej moci pri výkone verejnej moci, je kumulatívne naplnenie troch imanentných zložiek tejto zodpovednosti, a to: (i) nesprávny úradný postup, (ii) vznik škody a (iii) príčinná súvislosť medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

Ad (i): Podľa názoru žalobcu došlo zo strany Okresného súdu Bratislava IV k nesprávnemu úradnému postupu, keď v exekučnej veci vedenej pod spisovou zn. 37Er 568/2007 tento porušil právo žalobcu na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 Ústavy SR, ako aj právo na prejednanie veci v primeranom čase garantované v čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, keď nerozhodol o návrhu žalobcu ako oprávneného z exekúcie o zmenu exekútora v lehote 30 dní od jej doručenia.

Nesprávnym úradným postupom v súlade s § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. je aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote. Súd preto v tomto prípade neskúmal, či došlo k prieťahom v konaní, ale skúmal nedodržanie zákonnej lehoty. Podľa súčasného znenia zákona č. 514/2003 Z.z. všeobecný súd nie je oprávnený skúmať existenciu nesprávneho úradného postupu. Avšak právna úprava zákona č. 514/2003 Z.z. v znení účinnom v období namietaného nesprávneho úradného postupu nevyžadovala vychádzať pri posudzovaní nesprávneho úradného postupu súdu spočívajúceho v povinnosti urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom ustanovenej lehote, v nečinnosti pri výkone verejnej moci alebo zbytočných prieťahov v konaní len z výsledkov vybavenia sťažnosti na prieťahy, žiadosti o prešetrenie vybavenia sťažnosti na prieťahy, z právoplatného rozhodnutia vydaného v disciplinárnom konaní, ktorým sa rozhodlo o tom, že sudca sa dopustil disciplinárneho previnenia, ktoré má za následok prieťahy v súdnom konaní, právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorým sa rozhodlo, že bolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov alebo z právoplatného rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti, ktorým Ústavný súd Slovenskej republiky konštatoval, že sa porušilo právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov, preto je konajúci súd toho názoru, že na základe § 27 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. je oprávnený skúmať existenciu nesprávneho úradného postupu, ktorý spočíva v nedodržaní zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia.

Hoci je v prejednávanom prípade nesporné, že k vydaniu rozhodnutia o pripustení zmeny exekútora došlo po lehote 30 dní odo dňa podania návrhu na zmenu, poukazuje tunajší súd na platnú judikatúru Ústavného súdu Slovenskej republiky (II. ÚS 57/01, I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02), podľa ktorej nie každé nedodržanie zákonnej lehoty sa automaticky považuje za porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov. V prípade, že exekučný súd urobí v exekučnom konaní úkon po zákonom stanovenej lehote, nemožno bez zohľadnenia ďalších okolností veci konštatovať, že došlo k nesprávnemu úradnému postupu.

Odhliadnuc od vyššie uvedeného, aj v prípade, že by bol nesprávny úradný postup súdu spočívajúci v zbytočných prieťahoch v konaní preukázaný, nepreukázal žalobca vznik škody a ani nemajetkovej ujmy priamo vyvolanej nesprávnym úradným postupom exekučného súdu.

Ad (ii): Pokiaľ ide o samotnú škodu spôsobenú žalobcovi údajným nesprávnym úradným postupom tunajšieho súdu, túto žalobca žiadal priznať jednak v podobe majetkovej škody vo výške 175,- eur a jednak v podobe nemajetkovej ujmy vo výške 221,28 eura. Žalobca pritom v prípade majetkovej

škody v návrhu nešpecifikoval, či sa jedná o skutočnú škodu alebo ušlý zisk podľa § 17 ods. 1, 2 zákona č. 514/2003 Z. z., uviedol len, že ide o náklady vo výške 70,- eur na správu pohľadávky prostredníctvom pracovných výkonov zamestnancov pomocou informačného systému, náklady v sume 40,- eur na udržiavanie a správu informačného systému, náklady v sume 50,- eur na administráciu listín a komunikáciu s pôvodným súdnym exekútorom a napokon, náklady vo výške 15,- eur na administratívne spracovanie textov urgencií exekučnému súdu, na poštovné a telekomunikačné výdaje ako aj kontrolu stavu konania na exekučnom súde.

Vo vzťahu k výške jednotlivých zložiek uplatnenej údajnej majetkovej škody možno súhrnne konštatovať, že žalobca v tomto smere neunesol dôkazné bremeno. Vychádzajúc z prejednávacej zásady ovládajúcej sporové konanie (ten, kto má povinnosť tvrdenia, má i povinnosť uviesť potrebné dôkazné prostriedky, ktorými sa prednesené tvrdenia dajú dokázať), bolo na žalobcovi, aby v konaní navrhol vykonanie dôkazov, pomocou ktorých by sa preukázala opodstatnenosť jeho tvrdení o vzniku materiálnej škody v konkrétnej, žalobcom uplatnenej výške. To vyplýva zo všeobecného pravidla, podľa ktorého účastník nesie povinnosť tvrdenia a dôkazné bremeno ohľadne skutočnosti, na základe existencie ktorej by bolo možné založiť priaznivé rozhodnutie vo veci v jeho prospech. Pre úspech v konaní bolo teda primárnou povinnosťou žalobcu, aby ním učené tvrdenia o vzniku majetkovej škody vo výške 175,- eur náležitým spôsobom preukázal. Žalobca pritom počas celého súdneho konania nepredložil jediný dôkaz, ktorý by ním učené tvrdenie o vzniku majetkovej škody spočívajúcej v „prevádzkových nákladoch“ vynaložených na správu vymáhanej pohľadávky preukazoval. „Paušálne“ vyčíslenie majetkovej škody spôsobom, ako to žalobca učinil v žalobnom návrhu nemôže konajúci súd považovať za dostatočné.

Ďalej má konajúci súd v otázke údajnej majetkovej škody vzniknutej žalobcovi za to, že pokiaľ žalobca spravuje svoje vymáhané pohľadávky v informačnom systéme, náklady na tento systém si musí pokryť sám, tieto náklady nemôžu byť zvýšené v dôsledku prípadného oneskoreného rozhodnutia súdu. Na tomto mieste zároveň poukazuje na ustanovenia § 44 ods. 8 a 9 EP z ktorých vyplýva, že pôvodný súdny exekútor vykonáva úkony exekučného konania až do času rozhodnutia súdu o zmene súdneho exekútora, resp. do doručenia uznesenia o zmene súdneho exekútora pôvodnému exekútorovi. To znamená, že v súvislosti s nerozhodnutím v lehote nemohlo dôjsť k vzniku žiadnej materiálnej škody, pôvodný súdny exekútor mal a mohol pokračovať vo vymáhaní pohľadávky, na ktorú mal poverenie.

K právu na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch konajúci súd uvádza, že toto právo vzniká iba v prípade, ak samotné konštatovanie porušenia práva nie je dostatočným zadosťučinením vzhľadom na ujmu spôsobenú nezákonným rozhodnutím alebo nesprávnym úradným postupom a ak nie je možné túto ujmu uspokojiť inak. Z uvedeného vyplýva, že nedodržanie zákonnej lehoty automaticky nezakladá nárok na náhradu nemajetkovej ujmy. Aj tu platí povinnosť preukázania nemajetkovej ujmy, pretože okolnosť nedodržania zákonnej lehoty, bez osvedčenia skutočností preukazujúcich dopad nesprávneho úradného postupu, jeho vplyvu, následkov na navrhovateľa v rôznych oblastiach pôsobenia, nemá za následok automatický vznik nároku na nemajetkovú ujmu. Predpokladom na uplatnenie nemajetkovej ujmy v súlade s § 17 ods. 3 zákona č. 514/2003 Z. z. je práve preukázanie následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Medzi znaky nemateriálnej ujmy u právnických osôb patrí povest' spoločnosti, ale taktiež neistota v plánovaní rozhodovaní a problémy spôsobené vedeniu spoločnosti. Žalobca tvrdil, že nezákonným zásahom vyvolaná situácia ovplyvnila ďalšie podnikateľské postupy a spôsobila neistotu v plánovaní ďalších rozhodnutí, ktoré mohol prijať. Svoje tvrdenia však žalobca nijakým spôsobom nekonkretizoval a ničím nepreukázal. Odvodzovať výšku nemajetkovej ujmy za nedodržanie zákonnej lehoty na vydanie rozhodnutia paušálne od nárokov priznávaných Ústavným súdom Slovenskej republiky za prieťahy v konaní nie je podľa názoru konajúceho súdu postačujúce. Výška nemajetkovej ujmy v peniazoch sa určuje v každom individuálnom prípade s prihliadnutím najmä na osobu poškodeného, jeho doterajší život a prostredie, v ktorom žije a pracuje, na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k nej došlo, na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v súkromnom živote a na závažnosť následkov, ktoré vznikli poškodenému v spoločenskom uplatnení. Výška nemajetkovej ujmy sa preto bude líšiť na základe individuálnych daností prípadu a z tohto dôvodu jej výšku nemožno paušalizovať. Aj v prípade uplatnenej nemajetkovej ujmy tak v plnom rozsahu platia závery súdu o neunesení dôkazného bremena žalobcom. Pokiaľ žalobca odôvodňoval nárok na náhradu nemajetkovej ujmy pocitmi nespravodlivosti, neistoty a nedôvery v právo a rovnosť v spoločnosti vyvolaných u členov riadiacich orgánov spoločnosti, ktoré mali byť spôsobené neexistenciou akéhokoľvek účinného vnútroštátneho prostriedku nápravy spôsobilého reštituovať vzniknutú situáciu, poukazuje konajúci súd

na rozsudok Najvyššieho súdu ČR sp. Zn. 30Cdo 675/2011 a skutočnosť, že nepríjemnosti spôsobené členom vedenia spoločnosti možno zohľadniť iba v obmedzenej miere, a že v rámci odškodnenia právnickej osoby za nemajetkovú ujmu spôsobenú prípadnou neprímeranou dĺžkou konania by nemali byť odškodnené aj fyzické osoby, ktoré sa na fungovaní právnickej osoby nejakým spôsobom podieľajú, nakoľko im nevzniká ujma priamo, nie je tu daná priama príčinná súvislosť. Napokon, odhliadnuc od vyššie uvedených záverov, je potrebné poukázať na skutočnosť, že pokiaľ žalobca v súvislosti s nárokom na nemajetkovú ujmu poukazyval na porušenie práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantovaného čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranom čase zaručeného čl. 6 ods. 1 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, tak v konaní netvrdil a ani nepreukazoval, že existuje rozhodnutie Ústavného súdu SR, resp. Európskeho súdu pre ľudské práva, v ktorých by tieto, na to povolané orgány, konštatovali porušenie vyššie uvedených práv žalobcu postupom exekučného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 37Er 568/2007. Žalobca tak v tejto súvislosti neunesol okrem dôkaznej povinnosti ani povinnosť tvrdenia.

Ad (iii): Príčinná súvislosť ako posledný predpoklad vzniku zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci predstavuje priamu väzbu javov (objektívnych skutočností), v rámci ktorého jeden jav (príčina) vyvoláva druhý jav (následok). Vzťah príčiny a následku musí byť pritom priamy, bezprostredný a nepretržitý, nestačí ak je iba sprostredkovaný. Pre úspech žalobcu v konaní tak bolo nevyhnutné z jeho strany preukázať, (okrem skutočnosti že došlo k nesprávnemu úradnému postupu a vzniku škody na strane žalobcu) tiež to, že ku škode vo výške požadovanej žalobcom došlo práve, a len pre nesprávny úradný postup súdu. Keďže však žalobca v konaní nesprávny úradný postup ani existenciu škody na jeho strane nepreukázal, nepreukázal ani existenciu príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a vzniknutou škodou.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. tak, že žalovanej ako úspešnej strane v konaní ich náhradu nepriznal, nakoľko žalovaná náhradu trov konania nežiadala.

Poučenie:

Proti výroku I tohto rozhodnutia odvolanie nie je prípustné /§ 202 ods. 3 písm. a) OSP/.

Proti výrokom II a III tohto rozhodnutia možno podať odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Bratislava IV.

Odvolanie proti rozsudku musí obsahovať všeobecné náležitosti každého podania podľa § 42 ods. 3 O.s.p. (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sleduje, podpísané datované, v dostatočnom počte rovnopisov a s prílohami, v opačnom prípade bude rovnopis s prílohami vyhotovený na trovy účastníka), a náležitosti podľa § 205 ods. 1 O.s.p. (proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, v čom sa rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha).

Odvolanie proti rozsudku, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že (§ 205 ods. 2 O.s.p.):

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.